

1 Kādos apstākļos viens vecāks var likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti bez otra vecāka piekrišanas?

Saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem tiesības mainīt nepilngadīga bērna dzīvesvietu ir aizgādības tiesību jautājums. Tādēļ tikai bērna aizgādības tiesību turētājam(-iem) ir tiesības mainīt bērna dzīvesvietu.

Principā neatkarīgi no vecāku statusa un tā, vai tie dzīvo kopā vai atsevišķi, vecāki kopīgi īsteno aizgādības tiesības bērna interesēs (skatīt Civilkodeksa 373. un 374. pantu).

Tomēr, ja vecāki nolemj šķirties, ir iespējams iesniegt pieteikumu tiesā, lai atceltu kopīgās aizgādības principu. Tādā gadījumā aizgādības tiesības, kas ar tiesas nolēmumu uzticētas vienam no vecākiem, uzskata par viena vecāka atsevišķām aizgādības tiesībām. Ja aizgādības tiesības īsteno atsevišķi viens no vecākiem, tad šim vecākam var uzticēt arī visas ar aizgādību saistītās izņēmumtiesības, tostarp bērna dzīvesvietas izvēli. Tādēļ bērnu var aizvest uz citu valsti bez otra vecāka piekrišanas. Tomēr šādos gadījumos vecākam, kuram nav kopīgas aizgādības tiesības, var piešķirt saskarsmes tiesības. Tiesa var iejaukties atsevišķo aizgādības tiesību īstenošanā, nosakot izņēmumus, kad atsevišķu, ar bērnu saistītu lēmumu pieņemšanai nepieciešama arī otra vecāka piekrišana. Bērna dzīvesvietas izvēle var būt viens no šādiem lēmumiem, kas jāpieņem kopīgi, ja vienam no bērna vecākiem ir atsevišķas aizgādības tiesības.

Turklāt, ja uz bērnu attiecas lēmums par pagaidu aizsardzību, kas paredz aizgādības tiesību īstenošanas noteikumu izmaiņas, šim lēmumam ir jāprevalē. Šādos gadījumos neviens no vecākiem nedrīkst vest bērnu uz ārvalstīm.

2 Kādos apstākļos bērna aizvešanai uz citu valsti ir nepieciešama otra vecāka piekrišana?

Ja aizgādības tiesības īsteno abi vecāki kopīgi, bērna dzīvesvietas maiņai nepieciešama abu vecāku piekrišana.

Ja aizgādības tiesības īsteno viens no vecākiem atsevišķi, nepieciešama arī otra vecāka piekrišana (tas neattiecas uz noteiktiem lēmumiem, piemēram, par bērna dzīvesvietas noteikšanu). Tomēr attiecībā uz bona fide trešajām personām var pieņemt, ka pastāv vecāku savstarpēja vienošanās.

3 Kā bērnu var likumīgi aizvest uz citu valsti, ja otrs vecāks nepiekrīt bērna aizvešanai uz citu valsti gadījumos, kad šāda piekrišana ir nepieciešama?

Ja aizgādības tiesību turētāji nevar vienoties par sava bērna dzīvesvietu, teritoriāli kompetentās tiesas pienākums ir atļaut vai neatļaut bērna aizvešanu uz citu valsti.

Vecāks, kurš īsteno kopīgas aizgādības tiesības, var a priori paziņot kompetentajai tiesai par gaidāmu lēmumu, kuram viņš(-a) nepiekrīt. Vecāks, kurš īsteno kopīgas aizgādības tiesības, var arī a posteriori pārsūdzēt lēmumu, kuru jau pieņēmis otrs vecāks.

4 Vai tos pašus noteikumus piemēro gan pagaidu aizvešanai (piemēram, atvaļinājuma, veselības aprūpes u.c. gadījumos), gan pastāvīgai aizvešanai?**Attiecīgā gadījumā, lūdzu, norādiet, kādā formā ir jāsniedz attiecīgās piekrišanas.**

Ja aizgādības tiesības ir uzticētas tikai vienam no vecākiem, tiesības vest bērnu uz citu valsti īslaicīgās brīvdienās ir tikai tam vecākam, kurš ir aizgādības tiesību turētājs.

Vecāks, kuram nav aizgādības tiesību pār bērnu, bet kuram ir saskarsmes tiesības, drīkst vest bērnu uz ārvalstīm tikai tad, ja iepriekš saņemta tā vecāka rakstiska piekrišana, kuram ir aizgādības tiesības, vai kompetentās tiesas izdota atļauja, kurā tas skaidri norādīts.

Attiecībā uz kopīgas aizgādības tiesībām — ja nav pieņemts lēmums par bērna dzīvesvietas jautājumu, tiesības ceļot kopā ar bērnu uz ārvalstīm ir abiem vecākiem. Tomēr bērna dzīvesvietu mainīt nedrīkst.

Visbeidzot, ja ar tiesas nolēmumu ir noteikta bērna izmitināšanas kārtība, abiem vecākiem ir tiesības ceļot kopā ar bērnu tikai tajā saskarsmes periodā, kad tas ir atļauts, ja vien tiesa nav to skaidri aizliegusi.

Lai izvairītos no sarežģījumiem, divos pēdējos gadījumos vecākam, kurš ceļo kopā ar bērnu, varētu būt lietderīgi iegūt otra vecāka parakstītu ceļošanas atļauju.

Lapa atjaunināta: 10/01/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.